

Štajerc.

Uredništvo in upraviteljstvo v Ptuju
v gledališkem poslopu.

Štajerc izhaja vsaki petek,
datiran z dne naslednje nedelje.

Sestavki dobrodošli.

Rokopisi se ne vračajo in se morajo
najdalje do ponedeljka pred izdajo do-
tčne številke vposlati.

Posamezna številka velja v Ptuju za
celo leto K 1.— s poštnino K 1.20.

Pri odjemanju več ko 10 številik pri-
meren rabat.

Cena za oznanila za:

1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—,
 $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—,
 $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—
Pri večkratnem oznanilu posebno zni-
žana cena.

Štev. 9. V Ptuju v nedeljo dne 5. maja 1901. II. letnik.

Investicijski predlogi.

Vlada je državni zbornici prodložila načrt zakona, po katerem naj se izda do 1905 leta 150 milijonov za zidanje železnic. Pozneje predložila je še tak načrt za napravo kanalov ki naj znaša 50 milijonov.

Ako vlada toliko denarja za železnice izda, mislili smo mi, da bode tudi Štajerska kaj dobila. ker po številu svojih prebivalcev in visokosti davkov ima pravico najmanj do 15 milijonov. Mi smo tudi vedeli, zakaj bi mi teh 15 milijonov potrebovali. Že dolgo želi ljudstvo na vzhodni strani Štajerske, da bi se železnica Dunaj-Aspang do Hartberga dozidala, od koder bi imela potem zvezo do Fehringa in od tod naj bi se zidala dalje do Radgone in zopet od tod do Krapine. Mi dobili bi skoz to za Štajersko drugo železnično progo z Dunajem in ne bi imeli potrebo več se z drago južno železnico voziti in drugo vozno blago po njej pošiljati, tako da bi skoz to radgonski, ljutomerski, šentlenski, ormoški in ptujski okraj mnogo olajšave zadobil. Zaradi te železnice se je na Gornjem Štajerskem mnogo shodov vršilo in veliko govorov slišalo in vsi so rekli: železnica iz Dunaja do Krapine se mora izpeljati. Ali vsi govori in shodi so bili zastonj, ker se slovenski poslanci za to niso brigali. Gospod Ploj ima s „klubi“ toliko opravila, da je čisto pozabil, kolike važnosti bi za njegov okraj bila ta železnična zveza in kako hvalevredno bi bilo, ko bi naše revno ljudstvo pri zidanju te železnice v par letih kaj denarja zaslužilo. Mesto železnice Dunaj-Krapina, bode se sedaj zidala železnica Friedberg-Hartberg, mi pa znamo čakati še 20 let. Torej od 200 milijonov dobi Štajerska toliko kot nič, namreč 1 milijon za progo Friedberg-Hartberg.

Prašamo: jeli to pravično? Mi moramo le pomagati teh 200 milijonov plačati, dobimo pa nič! in ubogo ljudstvo na Kranjskem tudi nič! To so nasledki pogubonosnega političnega ščuvanja med kluboma „Slovanskim centrom“ in „Hrvatsko-slovenskim klubom“; to je posledica neznosnega, nezdravega narodnostnega ščuvanja. Med tem ko se Slovenci in Nemci ruvajo, sitijo še Čehi in Poljaki.

Gospoda doktorja Ploja pa ne bomo nikoli pozabili, da nas je o taki važni železnični zadevi na cedilu pustil, on naj gre le zopet nazaj v službo;

tam je morebiti še za porabiti, ali za poslanca je on za nič. Še to kar drugi slovenski poslanci namera-
vajo koristnega storiti, pokvari doktor Ploj.

Vinogradniško društvo v Ptuju.

Dne 15. aprila vršil se je osnovalni shod vino-
gradniškega društva v Ptuju, registrovana zadruga
z neomejeno zavezo. Načelnik pripravljalnega odbora,
župan Ornig otvoril je shod, pozdravil došlece, poro-
čal o dosedajšnjih pripravljalnih delih in predlagal,
naj se deželnozborskemu poslancu dr. Karl pl. Störk-u,
ki je pri pripravljalnem delu imel veliko zaslugo, in
danes odstopivšemu pripravljalnemu odboru izreče za-
hvalo, kar se je sprejelo ednoglasno. Nato izvolil se
je predsednikom shoda gospod župan Ornig, zapisni-
karjem gg. dr. Ambrositsch in Jos. Leskoschegg. Po
pripravljalnem odboru izdelana pravila so se po
majhni predrugačbi sprejela. Iz teh pravil poročamo
sledede:

Namen zadruge je:

1. Vinorejstvo in poljedelsko produkcijo v ptuj-
skem okraju pospeševati, to posebno skoz podporo
za obnovljenje po trtni uši vničene vinograde, skoz
nabavo za to potrebnih trt, strojev in drugih pred-
metov, skoz pripomoč pri elementarnih nesrečah vsake
vrste, in skoz vporabo vseh drugače postavno dovolje-
nimi sredstvi.

2. Obnovljenje po trtni uši vničenih zadrugniško-
vih vinogradov skoz posredovanje za brezobrestne ali
maloobrestne posojila iz javnih sredstev in skoz do-
volitev posojil iz sredstev, ki so zadrugi same na raz-
polago, po razmerah dejansko izvršene obnovitve teh
vinogradov olajšati, v katero svrhu je zadruga opravi-
čena, posojila tudi pri nečlanih izposoditi.

3. Za, k vinorejskem in kletarskem gospodarstvu
kakor tudi za k poljedelskem obdelavanju sploh za-
hlevane potrebščine praviloma po naročilu in na ra-
čun svojih udov izjemoma tudi na lastni račun ku-
piti, take predmete po naročilu in na račun svojih
udov prodati in pri nakupovanju in prodaji pri svojih
članih posredovati.

4. Od članov pridelano vino, kakor tudi druge
poljedelske pridelke svojih članov po njihovem naro-
čilu in na njihov račun shraniti predelati in prodati.

5. V to svrhu potrebne kleti, skladišča, ali druge stavbe in tehnično opravilo preskrbeti in oskrbovati.

6. Vse v dosego združnemu namenu koristi, postavno dovoljena navodila in naprave storiti.

Vsak član je zavezan najmanje eden delež v znesku 100 kron vplačati, kar se zamore tudi na mesečne obroke po 10 kron storiti; pristopnine plačati je 5 kron.

Volitev je imela sledeči izid:

V načelništvo bili so izvoljeni sledeči gospodje: Župan Jos. Ornig, načelnikom; postajenačelnik Wilhelm Neumann, načelnikovem namestnikom; dr. Edv. Ambrositsch, zapisnikarjem; Jos. Leskoschegg, njegovim namestnikom; Jos. Kasimir, blagajničarjem; podžupan Franc Kaiser, J. Perko, Ig. Rossmann in J. Steudte, odbornikom; v nadzorovalni svet gospodje: Adolf Sellinschegg, Raimund Sadnik, Jos. Kollenz in Henrik Stary.

Pojasnila o tej novi zadrugi dajejo vsi odborovi člani. Naznanila o pristopu sprejema dr. Ambrositsch.

Kmečko društvo.

V nedeljo, dne 21. aprila vršili so se na Spodnjem Štajarskem trije osnovalni shodi kmečkih društev. V Ptujju se je ob udeležbi delegirancev iz Spodnje Štajarske ustanovila „Slovenska kmečka zveza“ in izvolitev upravnikov izvršila se je s sledečim izidom: Peter Zdravec, posestnik iz Loperšice pri Ormožu, načelnik; Janez Vindiš, posestnik iz Brega načelnikov namestnik; Andrej Vindiš, posestnik iz Brega, blagajničar; Franc Škerlec, posestnik iz Vičanec pri Sv. Tomažu, zapisnikar. Odborniki: Janez Wisenjok, posestnik iz Sloma pri Možganjih; Franc Vračko, posestnik iz Orehovca pri Radgoni; Ludvik Kresnik, posestnik iz Črešnjevca pri Slov. Bistrici; Alojz Repa, posestnik iz Ptujjske gore; Karl Sima, posestnik iz Brega; Martin Musek posestnik na Bregu.

Prvi potovalni poučni shod se bode vršil v nedeljo 19. maja, popoldne v Slov. Bistrici.

Ravno ob tistem času bilo je v Šmarju pri Jelšah veselja in zabave, da je kaj. Tam se je tudi vršila ustanovitev slovenskega kmečkega društva za šmarski okraj, in tudi klerikalci so ustanovili neko „Katoliško politično izobraževalno društvo“ in to le zategadelj, da bi „kmečko društvo“ že v prvi kali zadušili.

Zbranih je bilo vseh kmetov okoli 1000. Pri shodu „kmečkega društva“ govorili so kmetje: Jakob Vrečko iz Ponikve, Alojzij But iz Kostrivnice, kakor tudi nadučitelj Strmšek iz Medvedovega sela, navzočim o žalostnem položaju kmečkega stanu in kmetje so jim krepko pritrjevali. Izvolili so se v odbor „kmečkega društva“ samo kmetje in kot načelnik izvoljen je bil gospod Zdolšek iz Ponikve. Politični komedijant dr. Ploj je dobil pri tem tudi svoje plačilo, kajti vsi zbrani kmetje izrekli so mu enoglasno ne zaupnico, in ko bi ta človek imel kaj časti v sebi, moral bi kot kmetski poslanec svoj mandat takoj odložiti.

Po končanem shodu pričela se je klerikalna glediška komedija. „Katoliško politično izobraževalno društvo“ ima samo namen, kmete prav nevedne in brezorožne narediti in tako pri klerikalnem shodu ni smel noben kmet razen prebrisanega Mlakerja govoriti, kateri je pri državnozbornskih volitvah na ljubo nemškemu baronu Morsey-u odstopil, zato so pa imeli ta veliko besedo ljudje, kateri bi naj bili rajši ostali doma. Patentiranemu gospodu dr. Jankoviču gotovo ni nič škodilo, ko se je za en dan iz Kozjega odpeljal, ali zato je pa pri njegovem govoru v Šmarju ljudem slabo postajalo. Gospod prefekt Korošec pa naj rajši pazi, da ne bo zaprt in postov dobil, kakor njegov prijatelj Janša, kakor da se okoli vozi in skušene ljudi s svoje 27letno modrostjo nadleguje. Ko so ti gospodje začeli govoriti, pričel se je tak spektakl, da se nobena beseda ni razumela. Končno so gospodje duhovniki shod zaključili, kar je bilo še najpametnejše, kar so storili, in hajdi, jezni in žalostni odkurili.

Naši bralci vejo, da mi nismo ne liberalni ne klerikalni, ker mi smo prepričani, da se kmetom s političnem geslom ne more pomagati ampak skoz to, da se kmeta samostojnega naredi in od političnega upliva doktorjev in duhovnikov oprosti. Mi vero spoštujemo, ali kmet ima tisto pravico svoje želje razodeti in svoje koristi zastopati, kakor vsi drugi stanovni. Mi pozdravljamo toraj novoustanovljeno kmečko društvo v Šmarju najprisrčnejše, ne zato ker je liberalno, ampak zato, ker nas veseli da so se kmetje kurateljstva svojih krvososov pričeli otresati in se svojih pravic posluževati.

Klerikalci naj se pa sramujejo! Njihovo „katoliško politično in izobraževalno društvo“ je sleparija, oni nočejo kmetom njihovih političnih pravic priznati, izobraziti pa že celo ne, ampak ker uvidevajo, da so se kmetje končno začeli sami združevati, so pa ustanovili njihovo društvo, da zamorejo na ta način kmeta enega proti drugemu ščuvati in jih zmešati. Tisti dan pa, ko bi kmečko društvo umrlo, bi tudi klerikalci svoje društvo pustili zaspati. Sramota za take politikarje, ki so 30 let časa imeli kmeta „izobraziti“ a ga 30 let izkoriščati in goljufati.

Doktor Ploj na delu.

Naši bralci bodo se še spominjali, da smo mi oporekali, ko je dr. Ploj v državni zbornici pristopil hrovaško-slovenskemu klubu, četudi se je imel on za svojo izvolitev večinoma le duhovščini zahvaliti. Mi rekli smo takrat, da je Ploj duhovščino izdal, no, danes so pa tudi kranjski liberalci tisto skušnjo doživeli, kajti Ploj je hrovaško-slovenski klub razbil in in liberalne Slovence k izstopu iz tega kluba prisilil.

Za kmeta, ki ne dobi vsaki dan časnikov v roke, je težko, da bi dobil upogled v te klubove razmere, mi bomo pa le poskusili, jim sliko delovanja dr. Ploja vsaj samo poveršno predstaviti.

Ko je bil dr. Ploj izvoljen, bil je do dobra pre-

pričan, da je on rojen voditelj slovenskega ljudstva. On hotel je imeti svojo stranko in slovenske poslance po svoji volji komandirati. Ker pa je on tudi vedel, da duhovni gospodje radi sami komandirajo in si ne pustijo tudi ne od kakega „doktor“ ukazovati, udeležil se je tudi ustanovitve „hrovaško-slovenskega kluba“, kateremu hrovaški poslanci iz Dalmacije, kranjski liberalci, kakor tudi gospod dr. Ploj in profesor Robič spadata. Kranjski klerikalci in poslanca Zičkar ter Berks, pa so ustanovili klub, ki se imenuje „Slovanski centrum“. Na tak način imamo toraj v državnem zboru dve stranki, koji ena drugi nasprotuje in ena drugo podpirati noče. Dr. Ploj pa vendar ni postal načelnik kluba kajti, poslanec Tavčar, zastopnik ljubljanskega mesta je v političnih zadevah mnogo izkušnejši mož kakor Ploj in ko je Ploj v klubu svoja usta predaleč odprl, se je takoj tudi že blamiral. Pa tudi drugače gre Ploju slabo. V njegovem volilnem okraju nabirali so gospodje duhovniki od kmetov na skrivnem podpise, da bi Ploj zopet iz hrovaško-slovenskega kluba izstopil, drugače, da bode Ploj zaupanje kmetov zgubil. No, Ploj je zopet zapazil, da je napako naredil. Pri klerikalcih zgubil je zaupanje, pri liberalcih pa tudi ne najde prijateljev. In kaj je storil na to? V svojem strahu učinil je Ploj sledeče junaštvo:

V hrovatski-slovenski klub zasejal je zaroto (lažnjivo hujskal je) in dosegel, da je vodja liberalcev dr. Tavčar izstopil iz kluba (s Tavčarjem izstopili so pa še tudi trije drugi poslanci), da bi tako klerikalce potolažil, kakor tudi da bi s tem hrovaško-slovenski klub za sebe pridobil.

Tako je Ploj eno za drugim, prvič klerikalce in potem liberalce izdal.

Mi pa toraj na vse to Plojevo brezznačajno počenjanje vprašamo: Kaj pa porečejo volilci o tem poslancu?! Mesto da bi skrbel za gospodarske koristi svojih kmečkih volilcev, hoče pa le načelnika igrati in poslance enega proti drugemu ščuvati, tako da so slovenski poslanci sedaj od vseh strani le osmešeni in nimajo v državnem zboru nobene veljave in v takih razmerah tudi nič doseči ne morejo.

Bode tedaj le potrebno, da se mesto Ploja izvoli kmet in mi smo vsaki čas pripravljeni podati prijateljsko roko tistemu, tisti stranki, ki ima pošten namen, doktora Ploja prisiliti, da odloži svoj poslaniški mandat, na njegovo mesto pa se izvoli pošten kmet.

O občinskih volitvah.

V najbližnjem času bodejo se na Spodnjem Štajerskem v večih krajih vršile občinske volitve in „Domovina“ in „Slov. Gospodar“ sta v tej zadevi pisala že več člankov, nista pa razložila nikomur, kako se občinske zadeve najboljši vodijo, temuč rekla sta samo, da je slovenski narod v nevarnosti, če se bojo drugi možje izvolili, kakor tisti, katere gospodje advokati, gospodje pisarji in gospodje duhovniki priporočajo.

V tem, da je slovenski narod v nevarnosti, imata časnika prav. Ubogi slovenski kmet mora iti v nič, ako bode tako dalje šlo. Narod, ki nima kaj jesti, ki se duševno ne more razvijati, ker veliki večini denarnih sredstev za ljudoljubni obstanek manjka, narod, kateri se vsako leto v tisoč in tisočnem številu izseliti mora, ker v svoji domovini dela in kruha ne najde, tak narod je v resnici v nevarnosti. Ali nam pa bojo gospodje advokati, pisarji in duhovniki pomagali? Mislimo, da — ne!

Advokat ni zato tukaj, da bi kmetu pomagal, ampak kmet mora advokatu pomagati, da advokat 100.000 gl. skupaj spravi. In gospodje duhovniki so sicer večinoma prav vrli možje, ali tudi njim je ljubše vzeti, kakor dati.

Koga naj se tedaj izvoli v občinski odbor? Kmetje! volite take može, od katerih veste, da so pošteni, zvesti in kateri svoje lastno posestvo dobro gospodarijo. Ne pustite se od gotovih širokoustih kričočev naščuvati, prepir v občino zanesti, kajti zdražba škoduje občini več kot tri slabe letine. Ako pa imate v vaši občini takega osla, ki celi dan o političnih vprašanjih vpije in trdi, da je osoda slovenskega naroda od tega odvisna, če bo on v občinski odbor izvoljen, takemu izročite pozdrav od „Štajerca“ in povejte mu sledeče: Mi smo bili Slovenci, predno si se še ti iz jajca izlupil in naš kraj bo tudi potem slovenski, ko bodeš ti že zdavno v krtovi deželi.

Konzumi na Koroškem tako za nič, kakor na Kranjskem in Štajarskem.

Dopis iz Koroškega.

Približno pred dvema letoma ustanovila se je v Sinčivesi na Koroškem klerikalna gospodarska zadruga, katera je svoje delovanje skozi žitno skladišče, konsum in prodajo vina razvila.

Kakor pri vseh klerikalnih podjetjih, tako tudi pri nas se ne gre zato, da bi se kmetu na pomoč priskočilo, ampak gre se edino zato, da se kmeta v klerikalne namene pridobi.

Četudi je takšno podjetje za naš kraj popolnoma nepotrebno, kar na čelu stoječi gospod Podgorc prefekt iz Celovca čisto dobro ve, se je vkljub temu z denarji preslepljenih kmetov, katerim so se nezapadljive, nedosežne reči obljubovale, ustanovila zadruga. Vzrok temu najti je le v tem, ker je trgovstvo v Velikovcu in Doberlivesi skoraj brez izjeme svobodoljubnega (liberalnega) mišljenja, katero svoje prepričanje tudi očitno kaže; zatorej napovedal se je boj na gospodarskem polju, kakor to tudi gospodje na Kranjskem in Štajarskem delajo.

Vendar to klerikalno podjetje, od katerega je gospod Podgorc kmetom toliko dobrot obetal in on sam s klerikalnim pritiskom od zgoraj na trgovce vsemogočih uspehov pričakoval, je po zadnjem računskem poročilu in po lastnem priznanju „Mirovem“ pasivno (ima zgubo). Nobenemu trgovcu se zaradi te konkurenčne gonje ni bilo treba izseliti, nobenega

niso ugonobili in najgroznejše še pa je, da je vkljub „zadruga“ občina Doberlaves, ki je izza 9 let v klerikalnih rokah bila, pri letošnjih volitvah padla v liberalne roke.

Ja, ja, gospod Podgorc, vsakega poklica se je treba učiti in kdor je dober govornik, zato še ni dober trgovec. Kmalu bodejo tudi Vam misleči kmetje zaklicali: Čevljar, ostani pri svojem kopitu!

Poslušajmo sedaj neki kranjski slovenski list kaj on o takih „skladiščih“ sploh in še posebno o tem v Sinčavesi piše. „Slovenski Narod“ z dne 6. aprila prinesel je sledeče pomenljive vrstice:

Šušteršičeva gospodarska organizacija na Koroškem. Šušteršičeve lovorike na Kranjskem niso dale mirno spati koroškemu klerikalnem in tudi ti so hoteli imeti kako podjetje po njegovem receptu. Ustanovili so v Sinčivesi „žitno skladišče“, ki je v koroški deželi, kamor se žito le uvažuje, toliko potrebno, kakor voda v črevlju. Ker s samim skladiščem ni šlo, naredili so „gospodarsko zadrugo“, in ker je bila velika izguba neizogibna, pridejali so še „konsum“, ter so odkritosrčno povedali, da ima konsum nalogo, pokrivati upravne troške, t. j. izgubo. Priznati se pa mora, da se koroški klerikalni gospodarski organizatorji prav lepo ločijo od kranjskih, (tudi od štajarskih, katerim pa dosedaj še nikdo ni pošteno na prste stopil. Opomba uredništva.) in sicer v tem, da so prvi odkritosrčni, drugi pa delajo vse na skrivnem ter zlasti skrivajo in taje svoje neuspehe, dasi že najbolj neumen kmet pozna falitne razmere večino kranjskih „konzumov“. Tako n. pr. kranjski klerikalci snujejo zadruge in trde, da hočejo kmetu pomagati, a zamolče njih pravi namen, t. j. vse spraviti pod klerikalni jarem ter uničiti svoje politične nasprotnike. No, koroški klerikalci so odkritosrčnejši, oni naravnost povedo, da je zadruga „vzvišeni namen“ z njeno pomočjo otresti se liberalne kuge. (Glej „Mir“ štev. 40, z dne 4. septembra 1900.) — Kranjski klerikalci nič ne povedo, kako lepo spravljajo zadruga kmetijske pridelke v denar, koliko imajo pri tem izgube, zlasti pri fižolu, kako kmeta slepijo, dasi je znano, kako so pri večini takih kupčij pogoreli in so oškodovali na edni strani kmeta, na drugi pa poštenega trgovca, ki plačuje ogromne davke. Za kmeta jim tako ne gre, a liberalnega trgovca uničiti je njih vzvišena naloga, a izvrševanje te naloge naj plača kmet, saj po njih mnenju kmet za kaj drugega tako ni, kakor da pomaga klerikalcem do prevlade, in da se izsesava v klerikalne namene. V tem so Korošci zopet boljši, oni priznavajo odkritosrčno, kako je z zadrugo v Sinčivesi. Na občnem zboru dne 10. marca so poročali, „da dobiček zdaj še ni pokrila stroškov“ (!) (po našem bi se reklo, da ima zadruga izgubo), in sklenili so pokriti deficit z odpiskom od glavnih deležev. Poročilo pravi dalje: Primanjkljaj je torej pokrit, a zadruga mora odslej delati kakor privatne firme, (t. j. kakor liberalni trgovci, proti katerim je zadruga osnovana) in ne more deliti dobrot. Ljubelnivi organizatorji so namreč zadrugnikom obljubljali nebesa že na tem svetu, a besede niso mogli in

tudi ne znali držati ter bi sedaj radi kmeta slepili s praznimi frazami. V poročilu tudi pravijo, da v škodo pri podjetju nihče ne more priti, malo prej pa pišejo, da so se odpisali glavni deleži! Če pri kakem delniškem podjetju vsled izgube glavnice odpišejo delniške vrednosti, klerikalci precej upijejo. Glejte liberalno gospodarstvo! Če pa zadruga vzame delniške vrednosti zadrugnim deležem, pa trdijo, da s tem nihče oškodovan! Ali imajo veljaki gospodarske zadruga v Sinčavesi zadrugnike za tako neumne, da verujejo takim poročilom, ali pa so sami tako nebeško neumni! Zadruga v Sinčivesi pove tudi odkritosrčno, kakšno „smolo“ imajo z nakupovanjem in prodajanjem leče, a tolaži naj se, kranjske zadruga imajo še večjo smolo s fižolom, dasi jih neposredno vodi Šušteršičevi sv. Duh. Zakaj imajo kranjske zadruga še večjo smolo, je bržkone vzrok, da jih vodi dr. Šušteršič, kajti iz poročila zadruga v Sinčivesi v „Miru“ z dne 4. aprila t. l. je povedano, da so doktorji slabi načelniki zadruga „Mir“ misli, da so liberalni doktorji za take reči za nič, no, na Kranjskem pa vidimo, da so tudi klerikalni za nič.

Vojna v Južni Afriki.

Na bojišču se nič posebnega ne godi. Tu pa tam ujamejo kakega Bura, a Buri so še vedno predrzni. Angleški listi pa poročajo, da so dosegle angleškega generala Frencha operacije na severuvzhodu Transvaala ta veliki uspeh, da so „razpršile burske čete.“ Buri se seveda v resnici vedno sami razprše, ako vidijo, da je sovražnik toliko močnejši, da bi bil odprt boj z njim nevaren. Tudi poročila o udajah in plenih so sila pretirana. Burov bi že davno ne bilo več, ako bi bile resnične vse tiste kapitulacije in ako bi imeli Buri res vsa „zaplenjena“ živila ter vse „zaplenjeno“ strelivo, bi vse to zadoščalo za dvoje troje burskih armad! Ali Burom v resnici vse te zaplenitve ne škodijo mnogo, kajti angleški vlaki vozijo vsaki dan nova živila in novo streljivo za Bure. Ne mine teden, da bi si Buri ne bili odškodili za svoje izgube. Renomiranje Frencha je torej docela brezpomembno in naravnost smešno. Novih poročil z bojišča ni.

Dogodki na Kitajskem.

Na Kitajskem začelo je zopet nekaj vreti. Pred nekaj dnevi pogorela je cesarska palača v Pekingju, v kateri je stanoval grof Waldersee nadpoveljnik mednarodnih vojev in drugi generali. Waldersee je svoje življenje rešil s skokom skoz okno, neki drugi general pa se ni mogel rešiti in storil v ognju konec. Bokserji so se zopet začeli zbirati in se v večjih trumah predrzno postavljajo mednarodnim četam po robu. Waldersee brzojavlja od 29. aprila iz Pekingja: V bojih pri Schansipinah 23. in 24. aprila vrgli so nemški vojaki Kitajce nazaj. Nemci so pri tem zgubili mrtvih: enega lajtnanta in dva moža, ranjencev: 4 častnike in 35 mož. Nemci ugrabili so veliko orožja med tem 18 hitro streljajočih topov.

Razne stvari.

Iz Teharjev. (Odgovor „Domovini“.) Gospod dopisnik iz Teharjev (?) se je zopet oglasil v „Domovini“ z dne 26. aprila in prav nekako prisiljeno odgovarja na dopis iz Teharjev v „Štajercu“ z dne 21. aprila. Že na prvi hip se tej siroti pozna njegova olikanost, ki bi rad nam kar na vrat stopil in na meh odrl. Gospodje, ali se ne sramujete takega orožja? Veleolikani dopisnik pa v svojem odgovoru ni prav nič stvarnega povedal, ker mu pošena kritika smrdi, zato pa razume tembolj prav pobalinsko psovati in resnico zavijati. No, pa ne zamerimo jim, saj tega so se učili, da bi nas ložje slepili. Mi si pa zapomnimo: na Štajerskem je že tako, da nas imajo vse za nemčurje, kateri v njihov rog ne trobimo. Slobodno jim, če druge obrambe nimajo, saj mi se take ne bojimo. Opominjamo jih pa, naj vendar malo pokukajo v svojo kosmato vest in preiščejo, če bojo kje kaj pravicoljubnosti našli. Gospodje, ne iščite pezdirja v naših očeh, ker v vaših očeh tiče bruna. Gospodje, s klicanjem sv. Duha nas hočete smešiti? Kam pa to meri! Se pač vidi — lepi kristjani ste!! In vi bi kedaj cerkev zidali? Dopisnik je mislil da nas bo s svojem pretenjem ugnal, pa on je ogenj še bolj podpihal, mi bomo tembolj pogumni. Hudirja, zakaj pa tako agitirajo, če se jim ni treba bati, da bi mi zmagali! — „Domovini“ moramo pa le častitati na takih „noblih“ dopisih, ki jih sprejemati blagovoli v svoje predale in ž njimi svoje naročnike „futra“, v kojih se nahajajo besede, kakoršne k večjemu kaka baraba v beznici izgovarja. — Tudi pri nas smo se začeli zavedati in vemo kaj nam pripada; mi vemo kje nas čevelj žuli. Tisti čevelj ste vi gospodje napetneži. Mi hočemo posnemati naše prednike, ki so bili tudi vsikdar verni Slovenci, novošegnih napetnežev in hujskačev se bomo pa vsikdar branili, kar nam bode le v korist. Dolgo smo se pustili od vas za nos voditi. Svetohlinili ste se nam, zato smo vam pa verni kmetje zaupali in verjeli, ali spoznali smo vas, da niste krščanskega duha. S krvavimi žuli in razpokanimi rokami pridelujemo naš pičli črni kruh, vi se pa ob obloženi mizi mastite in iz nas norčujete. Le poglejte tudi uboge fabriške delavce, kako so po obličju opečeni. — In nas naj bi kaki mlečnozobilenuhi pri volitvah preganjali in tepež obetali? Mi hočemo mirno voliti kakor postava določuje. Ko bi pa na moč šlo, bi se pač naši volilci z onimi kratkočasili. Če imajo res toliko volilcev na svoji strani, zakaj pa je neki stolar dvanajst stolov obljubil samo ednemu volilcu, da bi na njegovo stran volil? Gotovo jim slaba kaže, ker se že na tistega pobožnega moža zanašajo, kateri je roke proti nebu povzdignil in tako z zaupanjem molil, da je rekel potem: „per moj krvav kršen duš“, da bomo zmagali. Radi bi še povedali, kako je eden naših nasprotnikov svojo vest izpraševal, da je potem ves blaten prišel domov, pa natanko povedati je predolgo. Upamo, da bode sedaj dovolj, ako pa še kaj potrebujete, vam drage volje postrežemo. Ker se vam „Štajerc“ premalo vreden zdi

da bi mu odgovarjali, smo popolnoma prepričani, da svoje besede ne bode prelomili in da bode poslej — mirna Bosna.

Iz Majšperga pri Ptuju. (Grozen umor 12letne deklice.) V mesecu aprila lanskega leta ušla je 12-letna hčerka črevljarja in viničarja Franc Bratuška po domače Caheus iz vasi Preša pri Majšpergu iz domače hiše, ker so njeni starši z njo vedno grdo ravnali. Vse poizvedovanje po deklici ostalo je brezuspešno in ko so ljudje nekaj tednov potem našli pri Špilfeldu na prešinem podu truplo neke mrtve deklice, peljal se je Bratušek tje in rekel, da je to njegova hči ter vzel obleko tega mrliča seboj. O celi stvari je bilo potem vse tiho, ker se je vsekakor mislilo, da je ona deklica, ki se je mrtva našla pri Špilfeldu, v resnici bila Bratuškova hči; samo prizadevajoči žandarmerijski postajevodja gospod Alojz Leskovar imel je Bratuška vedno pred očmi. Sedaj pred nekaj tedni pa se je sprla žena Bratuškova s svojo sosedo in je zaradi tega pred ptujsko sodišče prišla, ker ji je sosedo očitala, da je svojo hčer umorila. Malo časa potem pomenkoval se je Franc Bratušek s trgovcem g. Strašinatom iz Majšperga in se v svojem govoru tako zapletel, da je postal sumljiv, na kar se je zgodilo, da je v nedeljo 14. aprila žandarm g. Alojz Leskovar, Bratuška na svojo odgovornost aretirjal in na prav iznajdljiv način in v prisotnosti trgovca Strašina in župana iz Majšperga izvabil sledečo izpoved: Bratušek iskal je v aprilu lanskega leta svojo ubeglo hčer in jo našel po tridnevnem iskanju popolnoma izstradano v gozdu. Deklica bila je popolnoma onemogla in ni mogla ustreči očetovi zapovedi, ki jo je klical. Bratušek je šel k njej, jo zgrabil in tiščal z obrazom proti zemlji obrnjeno tako dolgo v tla, da je obogi otrok izdihnil. Nato zakopal je deklico takoj na tistem mestu, kjer jo je umoril. Pozneje šel je zopet v gozd, truplo odkopal, ker se je bal, da bi znal pes ali kaka druga žival truplo najti in bi tako njegovo hudodolstvo prišlo na dan. Ko je truplo izkopal, nesel ga je domov in pričel toraj doma s pomočjo svoje žene grozovito krvoločno delo. Najprvo se je močno zakurila peč, potem vzel je Bratušek debelo desko, položil truplo gor, mati odrezala je najprvo glavo, Bratušek pa je vzel nato sekuro in razsekjal truplo na več kosov ter vse kose zmetal v peč na ogenj. Roke in noge razsekale so se na več kosov in tako zažgale. Bratuška zaprli so pri okrajnem sodišču v Ptuju. On prizna, da je to dejanje na tak način storil, med tem ko njegova žena vse taji, četudi ji je Bratušek zavpil: Priznaj vendar, potem bode kazen manjša.

Iz Velenja se nam piše: V nedeljo 28. aprila je bil v Veučim pri Vrani nepotreben ples, katerega se je mimogrede Egidi Zvikel po domače Urmaher iz St. Janža vdeležil, pri katerem je našel svojo smrt. Padel je namreč tako nesrečno, da je bil takoj mrtev. Bil je priden kovač in vseskoz spoštovan kmet. — Volitev se bliža, mogoče bo borba huda, pa upamo, da se odbor predružači in se z njo pometejo črešnjevi barantači. Več o tem prihodnjč.

Sv. trojiška zadruga v zadregi. Minilo je komaj eno leto, kar se je ustanovila sv. trojiška zadruga, pa je v tej kratki dobi že toliko hudega prestati morala. Zoper dober namen take zadruga na zdravi podlagi, se pač ne sme nikdo spodtikati, ker mlekarstvo, sirarstvo v pravem kraju in dobrih izkušenih rokah je le v korist kmetovalstvu, a kakor se pri nas godi, ne moremo več molčati. Pri nas bo taka zadruga le malo, ali pa nič dobrega sadu obrodila. Prvič, ker ne stoji na podlagi, kakoršna bi za tako zadrugo biti mogla; drugič pa, kar je še hujše, ni v pravih rokah. Da ne more biti sreče je že dokaz, da so se v tej kratki dobi načelniki že štirikrat premenili, uraduje pa še vedno prvi. Dalje je zadružni poslovodja tudi nekako sam svoj, četudi ima plačo, mleka in surovega masla zadosti, pa vendar je hodil mesnice obiskovat, samo da je pozabil, da brezplačno ne gre in da je „bemiš cirkel“ prepovedan. Šele ko mu je sodnija to prepovedala in mu dala 14 dni kaše (pihat?) pa brez mesa, se je poboljšal. Kaj ne, gospod šef in kaplan Muršič, lepa kompanija to?

Čuden divji petelin. Nad Trbovljem v neki koči, kjer stanuje zakonska dvojica z desetletnim fantom, imajo že nad mesec dni čudnega gosta: velik, krasen divji petelin pride vsak večer na streho, črešnjo ali kostanj, ondi prenoči, zjutraj poje svojo ljubavno pesem kakor blazen in takoj ko pride ženska iz kočice in ga zakliče: „No cigan, pojdi dol!“ zleti na tla ter teka pojoč za njo, kakor razdražen puran, gre za njo v kuhinjo in sobo, kjer teka po klopeh in mizi ter neprestano drobi svojo škripajočo pesem. Najemnik lova, rudokopni ravnatelj Drasch, je dal tega čudaka z žensko in kočjo fotografirati. Pozneje misli živega — ker se da tudi prijeti in na rokah nositi, najraje od ženske — na Dunaj poslati. Ljudje prihajajo iz vseh bližnjih krajev gledat ta čudež.

Umor. Iz Kajseršberga pri Ormožu se nam poroča: V četrtek, dne 25. aprila po noči zgodil se je pri nas zavratni umor. Kočar Fürst šel je po noči, nič slabega čuteč iz svoje sobe. In ko je od zunaj postal, napadel ga je dosedaj neznani zločinec z ostrim dletom. Fürst je po prijeti rani se vrnil v sobo z dletom v telesu, zaklical glasno: oče! potegnil dleto iz rane in se zgrudil mrtev na tla. Po zdravniškem izreku prebodena so bila pluća in jetra.

Iz Sela pri Ptuji. (Tatvina.) V noči od 21. na 22. aprila bila je Mihalu Sardinšku iz Sela iz nezaprtega hleva ukradena krava, vredna 180 kron. Tat gnal je kravo proti Mariboru in jo v gozdu v Braunschvaju blizu Račja privezal, to zato, da bi zvečer zopet prišel po njo in jo dalje odgnal, ker se po dnevi ni upal. Slučajno je to zapazil neki bližnji kmet in ko je tat odšel, je kmet kravo spravil v varstvo in nato povzročil, da je na večer šlo več kmetov na mesto, kjer je bila krava privezana, čakati tatu. Tat prišel je zvečer v resnici, a kmetje so ga prijeli in izročili žandarmeriji, katera ga je odpeljala k sodnij v Ptuj v zapor. Tat je povedal, da se piše Franc Spindler iz Muravcev okraja ljutomerskega. Bajne ima že več ukradenih krav na vesti.

Smodnik za streljanje proti toči. Vinogradnike na Štajerskem opozarjamo na dananšnji »Razglas« štajerskega deželnega odbora med oznanili. Štajerski deželni odbor oddaja letos smodnik za streljanje proti toči, kilogram po 76 vinarjev od postaje Kalsdorf. Ker je streljanje proti toči dognana korist, naj noben vinogradnik ne zamudi te prilike.

Zunanje novice.

Jokajoči Buri. V nekem afrikanskem časniku se bere: Kakor se vidi v evropskih listih, so se ondi zelo čudili angleškemu poročilu, da se je Dewet jokal, ko so ga sovražniki obkolili od vseh strani. Toda kdor pozna Bure, se nič ne čudi. Buri so namreč narod, ki sploh rad joka ter pretaka grenke solze pri vsaki priliki. A solze jim iz očíj ne kapljajo, nego deró v takih curkih, da so premočene celo njihove usnjate hlače. Kot dokaz naj navedem nekaj slučajev: Ko se je napovedala Angležem vojna so jokali na Kerkpleinu v Pretoriji zbrani Buri tako silno, da je nekaj kafrskih dečkov, hotečih skočiti preko solzne luže, utonilo. Ko je junaški general Knox preganjal Deweta s petoricó slavnihi angleških generalov in z deseterico angleških polkov, bil bi nesrečni Dewet gotovo ujet, ako bi se ne bil s svojimi ljudmi tako strašno jokal, da so se razmočila tla in generalu Knokxu ni bilo možno s topovi dalje. Tako je ušel Dewet. Nedavno sta se burska generala Viljoen in Delarey skrila za neki hrib s 6 tisoč možmi ter začela na Angleže pokati. Slučajno je zadela Idydditska krogla hrib in ga razbila v prah in pepel. Junaški Angleži so drli z nasajenimi bajoneti na Bure in vse bi bilo izgubljeno, ako bi se Buri ne bili začeli jokati tako, da je radi deročih solz nastal širok jarek, preko katerega Angleži niso mogli priti. To je nov dokaz, da za angleške junake ni nobena čast vojevati se s takimi jokavci kakor so Buri!

Oproščena morilka. Pariški porotniki so oprostili Evgenijo Lauriot, katera je sama potrdila, da je ustrelila svojega ljubčka Emilo Laurenta. Po umoru je skočila skozi okno a se le lahko ranila. Povod dejanja ni bilo maščevanje zapuščenke, ampak materina ljubezen. Laurent je zahteval, naj zapusti otroka ter ga odda kakemu javnemu zavodu v preskrbo, kjer se taki otroci vzgajajo „brez imena“. Ti otroci nimajo ne očeta ne matere in stariši nimajo nobene pravice do njih, ampak dobe isti svoja imena v zavodu. Evgenija je s težkim srcem v to privolila, ter po storjenem sklepu pokleknila pred njim, naj ji da pooblastilo nazaj, a on jo je sunil stran ter hotel oditi, a v tem trenutku je ustrelila nanj. Celó državno pravdnništvo je zahtevalo oprostitev, katero so porotniki potrdili.

Žena z osmimi možmi. V Ameriki živi neka ženska, ki je imela zaporedoma osem mož. Poslednji nje mož je skočil v vodo in utonil. Prva dva moža sta umrla naravne smrti. Nadaljni trije možje so se prostovoljno utopili, ostali trije pa so se sodnijsko ločili. Zadnji mož, ki se je utopil, se je že pred letom

dnij sodnijsko ločil, se zopet z njo spoprijaznil, toda ker nikakor ni mogel z njo izhajati, je napravil konec svojemu življenju. Sedaj čaka dična žena devetega moža.

Pri medvedih prenočil. Iz Madrida poročajo: Slabe ure je preстал 30letni pastir Pedro Garcia v okolici Pamplono, ure, katerih gotovo ne pozabi nikdar. V gorovju je snežilo in besen vihar je divjal po cesti. Četudi je hitel pastir domov, ali vsaj pod streho, kolikor je mogel, ga je vendar-le zeblo, da je že omagoval in videl pred seboj smrt. Ves utrujen se je zatekel sredi gozda v neko jamo, da bi bil varen pred snegom, mrazom in viharjem. Kmalu pa je začul od vhoda sèm čudno godrjanje, takoj na to pa je stopila v otlino velika medvedka s svojimi mladiči. Medvedka je legla in začela dojit svoje mladiče. To so bili vsekakor zanimivi a strašni trenotki. Pastirju so vstajali lasje in tresel se je kot šiba na vodi. Komaj je sopol, da bi ne opozoril na-se medvedov, ki bi ga nedvomno napadli in raztrgali. Ali imel je srečo: medvedka in medvedki so trdno zaspali, pastir pa je prečul vso noč. Zjutraj je medvedja družina zopet zapustila otlino, pastir pa je zbežal za njimi in se rešil domov.

Šivanke jela. V Parizu hodi baje neko lepo dekle večkrat k zdravniku, da ji izdira iz telesa, iz prsij, rok, nog, celó iz očíj šivanke. Dekle je povedalo, da se je kot otrok skušalo s tovoršicami, kdo pojé več šivank. Zdravnik je potegnil doslej že nad 100 šivank iz telesa in sicer brez bolečin. Vest je pač čudno neverjetna!

Dolga ljubezen. Te dni sta se v Rimu poročila dva 90 let stara zaljubljenca. Živela sta več let v divjem zakonu, a končno je zadela moža kap in zato sta se poročila. Mož je šel po poroki v bolnišnico, kamor ga je spremila tudi žena.

Kako se ravna v Maroku z ujetniki? Nezaslišano in skrajno sramotno je za dvajseto stoletje, kako ravna v Maroku z ujetniki. Ječ je dvoje vrst. M' Sáh, to je brez upanja, se imenujejo državne ječe za politiške zločince in Háb, ječe za navadne zločince. Ustaše in politiške obsojence zvežejo po deset vkup in se jih odpelje v M' Sáh, ne da bi se jih odvezalo, tudi če kdo izmed njih zbolí; v tem slučaju ga njegovi tovariši še seboj vlačijo. Če umrje ga obglavijo, glavo pa pošljejo sultanu. V ječi niso priklenjeni, ampak obesijo jim tudi kroglice na noge. Na dan dobe le hleb hruha, vse drugo jim morajo pri-skrbeti sorodniki ali prijatelji. Tatove vodijo naopak na oslih sedeče po cestah, da se ljudstvo ob njih zabava, jim pljuje v obraz in jih kamenja; končno se jim odreže roka, noga ali uho. Sultanove obreko-valce poprajo: v oči, usta in v nos jim nasipljejo popra; prešestnice se najprvo pohabijo in potem kamenajo.

Strašna nesreča. Iz Frankobroda ob M. poročajo, da je v Griesheimu v tovarni „Electron“ eksplodiral kotel. 140 oseb je bilo ranjenih in ubitih, ker se je tovarna porušila. Nastal je požar v dotičnem kraju, ki se je razširil tudi na sosednjo vas Schwanheim.

Umor kristjanov. Iz Carigrada je došlo sledeče

poročilo: Iz Mossula javljajo, da je dal vodju Kurdiv, Rešid bej nedavno v Tiariju, v vilajetu Mossul, pomoriti 15 kristjanov ter jim vzeti črede ovac. Rešid bej in šejk Beha Eddin imata pri sebi 1000 Kudov ter hočeta pomoriti vse ondotne kristjane.

Deklica na vojaškem naboru. V Eibiswaldu je prišla k vojaškem naboru dne 17. aprila zala deklica v ponosni gornještajarski noši. Za klobukom je imela običajen velik „pušlec“, iz nedrij pa ji je molel zmagovito — pozivni listek. V rojstno knjigo so bili namreč namesto imena „Alojzija“ zapisali „Alojz“. Vendar ni bila — „taubliht“.

Telegram.

Dunaj, 1. maja. Načelnik «Slovanskega centra» dr. Šušteršič obsojen. Dan sodbe za dr. Šušteršiča je prišel. Poslanska zbornica se bavi že ves dan z njim in splošno mnenje je, da za dr. Šušteršiča ni več prostora v državnem zboru, in da njegova stranka, ako je stranka honetnih ljudi, tega moža ne more več držati. Poslanec Stein vrgel je pri neki seji klerikalnemu kranjskemu poslancu v državni zbornici te-le besede v obraz: Z Vami ne govorim, ker se Vam je trikrat «šuft» reklo, brez da bi reagirali. Vi imate od žindre umazane roke, in «doktor žindra». Nemški poslanci so spravili stvar pred poslansko zbornico in pojasnili preslepovanje z žindro (Tomaževo moko) klerikalne «Gospodarske zveze» v Ljubljani, ki je hotela na tak način oškoditi «Kranjsko kmetijsko družbo». Grajalen odsek v poslanski zbornici poslanca Steina ni obsodil. Dr. Šušteršič s svojim klerikalizmom je torej grdo pogorel. Čuje se, da je Šušteršič že naznanil prezidentu, da je odložil mandat; če je to resnično se še ne ve.

Gospodarske stvari.

Ustanovitev kmetijskih pridobitnih in gospodarstvenih zadrug na Štajerskem.

Na svetlo daje c. kr. štajersko namestništvo po naročilu c. kr. namestnika Manfreda grofa Clary in Aldringen.

Novčna poravnava med onimi blagajnicami, katere imajo zaloge v denarju, in med onimi, katerim pomanjkuje vlog in katere potrebujejo denarja v svrhu dajanja posojil svojim članom, se je tudi vršila do ustanovitve osrednje blagajniške zveze na ta način, da so one Raiffeisen-ove blagajnice, koje so imele zaloge v denarju, dajale revnim blagajnicam denar v obliki hranilnih vlog na razpolago. To se je večjidel izvršilo s posredovanjem deželnega pregledovalca. Take hranilne vloge so se vedno zopet lahko nazaj jemale, kakor druge hranilne vloge v predpisanem roku za odpoved in iste se obrestujejo s 4½ odstotki. Vsota na ta način pri posameznih Raiffeisen-ovih blagajnicah od strani drugih Raiffeisen-ovih blaganic naloženih hranilnih vlog znaša blizo 100.000 gl. Koncem leta 1899. bilo je na Štajerskem 171

Raiffeisen-ovih blagajnic in sicer večidel na Gornjem in Srednjem in le malo na Spodnjem Štajerskem. Število njih članov znaša ob tem času okoli 13.500.

Koncem leta 1900 je delovalo 203 Raiffeisen-ovih blagajnic, koje so imele okoli 15.800 članov. Sedaj vrši se plodonosno nalaganje denarnih prebitkov Raiffeisen-ovih blagajnic ter novčena poravnava blagajnic med seboj potom zveze kmetijskih zadrug na Štajerskem, katera že deluje živahno in jako uspešno pod zavednim in previdnim vodstvom svojega zaveznega zastopnika, deželnega poslanca Pavla barona Störck.

Raiffeisen-ove blagajnice se tedaj veselo razvijajo na Štajerskem, in samo želeti bi še bilo, da se iste uvedejo v onih krajih, kjer se to do sedaj še ni dogodilo, tako posebno na spodnjem Štajerskem, katero ima še prav malo Raiffeisen-ovih blagajnic.

2. Dobavne zadruge. K zadostitvi kreditne potreščine pristopi kot nadaljna važna naloga kmetijskega zadrugarstva vkupno kupovanje blaga, potrebnega za kmetijski obrat.

Isto tako kakor oderuštvo gledé noveev pomeni oderuštvo gledé blaga in posebno v zvezi s prvim veliko nevarnost za kmetovalca.

Kmetijske zadruge imajo nalogo, kupovati za posameznega kmetovalca gnojivo, krmo, setvino blago, semenje, kmetijske stroje in orodje itd. S tem se ne zmanjšajo samo stroški kmetijskega obrata za posameznega kmetovalca, ampak odstrani se s tem tudi posredna trgovina, koja kmetovalcu večkrat manj vredno blago oddaja in istega potem radi kreditiranja blaga v zavisnost pahne. S tem, da zadruge oskrbujejo dobavo za kmetijstvo potrebnih rečij, se pospešuje kakovost nakupljenega blaga tatakim pregledom varuje se posamezni kmetovalec prekane gledé ponarejenih gnojil itd.

To dobavno opravilo se more v mali meri opravljati tudi že od strani kmetijskih združb. Da pa je mogoče na trgu trgovsko nastopiti in na cene istinito vplivati, je za kmetovalca najboljše, če se poprime zadrúžnega nakupa, kateri se je na Štajerskem že s tem pripravil, da sadjerejsko društvo oddaja oziroma prodaja gnojivo. V svrhu skupnega nakupa se bodo ali samotalne dobavne zadruge ustanovile, ali pa se bodo dobavna opravila radi tega, ker vendar v mnogih krajih pomanjkuje zadostnega števila sposobnih oseb, še bolje zjediniła s kreditnini opravili Raiffeisen-ovih blagajnic. To se bode dalo lahko izvršiti posebno potom osrednje zveze, katerej je mogoče nakupno opravilo na debelo organizovati, z izdajo potrebnih vzorcev posamezna društva v to opravilo uvajati in ista, ne da bi imela riziko ali posebne dolžnosti, s potrebnimi predmeti po ceni preskrbovati.

(Konec prihodnjič.)

Delo, hoja, počitek in zdravje živine. Pri vzreji mlade živine gledé utrjenja in ohranjenja zdravja ne poznamo boljšega pripomočka kakor je hoja in kretanje v čistem zraku. Nedorastle živali, ktere večinoma stoje v zaduhlih in prevročih hlevih, se sčasoma omehkužijo ter so podvržene mnogim boleznim, one

pa, ki se mnogo kretajo, so utrjene in bolj zdrave. Omehkužena živina pa zboli pri vsakem majhnem vzroku; nobena sapica je ne sme preprihati, a utrjena mnogo bolj kljubuje boleznim vplivom. Kmet-skemu dečku nič ne škoduje, če pozimi bosopet teče k sosedovim, gosposko deto pa zboli če ga prepriha le majhen vetrič. Kmetiska deca so utrjena, a gospodska omehkužena. Kakor je z otroki, baš isto velja tudi o živalih; pri obeh škoduje omehkužnost. Poleti je treba žrebeta in vso mlado živino zjutraj in zvečer spuščati na čisti zrak, kajti opoldansko solnce je prevroče. Za hladnega in vlažnega vremena pa izpodimo mlado živino tedaj na prosto, kadar je najbolj gorko, t. j. opoldne. Kdor si hoče odrediti zdravo in krepko živino, tisti naj tega ne opušča, kar velja posebno za bodoče delavne in plemenske živali. Mlado živino spuščamo na pašnike, ali jo izženemo v posebne, ograjene, blizu hleva nahajajoče se prostore, katerim pravimo tekališča. Kjer je le mogoče, ondi naj bodo tekališča ravna, suha, travnata in dovolj velika. Zeló umestno je tudi, če se okoli ograje posade košata drevesa, ki dajo mnogo sence. Kakor je mladim živalim v utrjenje in ohranjenje zdravja hoja neobhodno potrebna, ravno tako se prilaga utrjeni živini počitek na mehki nastelji. Kretanje in počitek se morata zaporedoma vrstiti, kajti ta red najbolj ugaja mladi živini. Nasproti temu pa pre-zgodnje delo pokvari vse, kar je pridobila pametna vzreja. Zatorej vam zeló priporočam, da ne vprezate mlade živine prej, predno ni popolnoma dorastla. Živino smemo naganjati k delu, za katero ima dosti močij, a preoblagati je ne smemo nikdar. Primerno delo utrdi živali ter jih ohrani zdrave, a pretirano delo vedno škoduje. Gospodar, ki živino preobklada in presili, je sam svoj sovražnik; kajti pregnano in preoblagano živinče pride kmalu ob moč, včasih pa tudi nevarno zboli. Konje najprej pohabi in pokonča dolgo trajna in hitra voznja; za hitri tek jih moramo vprezati le za malo časa, ako jih hočemo ohraniti zdrave. Čim težji je voz, čim hitreje živina teka, čim dalj časa mora voziti, tem prej se pokonča, pohabi in zboli. Živali nikoli ne smejo delati do obnemoglosti in prevelike utrujenosti. Znano je, da se vol mnogo prej utruje od konja, torej ne smemo z volom nikdar toliko časa delati kakor s konjem.

(Dalje sledi.)

Chief-Office: 48, Brixton-Road, London, SW.

Na košček sladkorja naj se vzame vsak dan 3 ali 4 krat 20 do 40 kapljic

A. Thierry-jevega balzama

da se vsi slabi nasledki mrzlega vremena preprečijo in že nastali odpravijo. — Svari se pred ponarejanjem in naj se pazi na vseh državah registrirano nunsko tovarniško znamenje v zeleni barvi in na klobučkov zatvor z vtisnjeno tvrdko: „Allein echt.“

S pošto frankirano 12 majhnih ali 6 velikih steklenic 4 K. Steklenice za poskus proti nakaznici po 1 K 20 vin. s prospektom in imenikom prodajalnic vseh dežel sveta raz-

pošilja lekarničarja A. Thierry-jeva lekarna v Pregradi pri Rogiški Slatini. 137

Stajerska
POČAKA
KISELA VODA **Jempel-in Styria-welec** SVETOVNOZNANA
OSVEŽUJOČA PIJACA. Nepresegljiva zdravilna voda. 79

Mestna hranilnica v Celji.

1. Celjska mestna hranilnica nahaja se v lastnem zavodnem posloplju, Ringstrasse števil 18.
2. Hranilni vložki obrestujejo se s 4% nimi obrestmi; rentni davek trpi hranilnica. Stanje vložkov znašalo je koncem leta K 8.833.560.42.
3. Posojila na hipoteko se s 5% nimi, menična posojila s 5 1/2% nimi in zastavna posojila proti 5% nimi obrestmi oddajajo.
4. Hranilnica daja v najem železne blagajnične predale pod zaklepom najemnika in pod sozaporom hranilnice v varno shranjenje vrednostnih papirjev; prevzame tudi odprte depote.
5. Vplačila v Celjsko mestno hranilnico zamorejo se tudi potom vložnega lista ali čeka poštne hranilnice na račun števil 807.870 izvršiti. Vložnice se oddajajo na zahtevanje.
6. Podružni zavod in Giro-Conto avstr. ogerške banke.
7. Kreditno in posojilno društvo «Celjske mestne hranilnice» daja menična posojila proti 5 1/2% nimi obrestmi.
8. Uradne ure za stranke so ob delavnikih od 9—12 ure dopoldne določene do preklica.

Ravnateljstvo.

Al. Kranegger,
kamnoseški in stavbenški mojster
v Mariboru, graška cesta
pri kolodvoru
priporoča svojo veliko zalogo
nagrobnik spomenikov
iz vsakovrstnega marmora.

Izdelovanje nagrobnih kamnov in predelovanje starih kamnov in napisov.

Zaloga in izdelovanje mlinskih kamnov in kamnov in kamnov za žrnle. 213

Doktorja pl. Trnkóczyja

že mnogo let izvrstno preskušena zdravila, redilna in dietetična sredstva, pripravljena v stotinah zahvalno, priporoča in razpošilja

lekarna Trnkóczy v Ljubljani, Kranjsko.

Najpoeneje se dobivajo, če se naroča po pošti v tej lekarni, odkoder se ta zdravila vsak dan takoj pošiljajo na vse strani sveta s povratno pošto s poštnim povzetjem, tudi celo samo en komad z natančnim rablilnim navodilom.

Za štedilne gospodinje, dojenčke, otroke, nerovne, okrevajoče, slabotne, malokrvne, bledične, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto brezmočne, razdražujoče kave in ruskega čaja Doktor pl. Trnkóczyjev

Kakao sladni čaj priporoča kot tečno, krepljivo, zdravo in najceneje hranilno sredstvo. Bolje kot sladna kava. Zavojček (1/4 kilo vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Dalje se priporoča: **Doktorja pl. Trnkóczyja**
Želodečne kapljice. Izborno sredstvo za želodec. Deluje pomirjujoče, krepljivo, boleš utežujoče, tek vzbujajoče, čisti želodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.

Kroglice, odvajalne, želodec čistilne. Odvajajo blato brez vseh bolečin, kakor se to šestokrat pripeti pri drugih kroglicah. Ubranjajoče je to sredstvo zoper bolezn, ki morejo nastati vsled zapehe, napanjanja itd. Skatla 42 h, šest skatlic 2 K 10 h. — **Pocukrene kroglice.** Skatla 80 h, tri skatle 2 K.

Prsni, pljučni in kašljev sok ali zeleni sirup, prirejen za lahko raztvorljivim apnenim železom, utešuje kašelj, raztvorja sliz, lajša bol in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. Steklenica 1 K 12 h, pol tucata 5 K.

Drgnilni ali udov cvet (Bichtgeist) priporočljiv je kot boli utešujoče, lajšajoče drgnenje v križu, rokah in nogah, kot novo poživljuje drgnenje po dolgem hođu in težkem delu. Steklenica 1 K, šest steklenic 4 K 50 h.

Tinktura za kurja očesa,

Varstvena znamka.

preskušeno sredstvo proti bolestim kurjim očesom, bradavicam, roženici, žuljem in ozeblinam. Ima to veliko prednost, da je treba s priloženim čopičem bolno mesto zgolj namažati. Steklenica 80 h, šest steklenic 3 K 50 h. Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev itd. obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine, opozarjamo iste posebno na doktorja pl. Trnkóczyja redilno pripravke za živino.

Doktorja pl. Trnkóczyja

104

Živinski redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Že blizu 50 let s najboljšim uspehom uporabljevan, kadar krave nočejo žreti, in da se zboljšuje mleko. Zavojček z navodilom glede uporabe 1 K, pet zavojčkov samo 4 K.

Varstvena znamka.

Praščiji redilni in krmilni prašek. Varstveno in dietetično sredstvo za prašice. Za notranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolsče. Zavojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

POZOR! Želi kdo samo eden kos od teh sredstev, torej se tudi omenjeni eden kos takoj s poštnim povzetjem pošlje.

FRANC KOSI,

civilni in krojaški mojster v PTUJU

naznanja stem da se je iz dosedanega stanovanja preselil v Bürgergasse št. 10 in svojo obrt dokaj povečal.

Ob enem se tudi nadalje priporoča cenjenemu občinstvu, visoko častiti duhovščini, slavnemu uradništvu za napravo

oblek za gospode in dečke, za izdelovanje uniform po najnovejši modi in solidni izpeljavi, ter prosi za prav obilen obisk.

Ugodni nakup,

Moj lep vinograd v Trambergi kakor tudi gostilna „k novemu svetu“ („Zur Neuen Welt“) v Ptuj se takoj pod prav ugodnimi pogoji proda.

Jos. Kravagna v Ptuj.

131

Razglas.

Za z dne 1. julija 1901 pričenshi polletni tečaj (kurs) deželne podkovske šole v Gradcu, bodejo se za tega vredne in nepremožne podkovske kovače 10 deželnih štimpndij po 100 kron s prostim stanovanjem po razmerah zavodnega prostora, dalje od večih okrajnih zastopov odmenjenih štimpndij ravno tako po 100 kron podelile.

Pogoji k temu so: Starost najmanj 18 let, zdravje in močno telesno razvitje, domovinska pravica na Štajerskem, dobra ljudsko šolska omika in vsaj 2 letna vporaba kot podkovski kovač.

Razen tega ima se vsak prosilec s zaveznim pismom (reverzom) zavezati, po dokončani šoli tega učnega tečaja podkovski obrt vsaj skozi 3 leta na Štajerskem, oziroma v okraju, od katerega je on štimpndijo prejel, kot mojster ali pomočnik izvrševati

Te, na deželni odbor naslovljene z zaveznim pismom (reverzom), krstnim in domovinskim listom, doučnem (Lehrbrief), zdravstvenim in šolskim spričevalom delavskimi bukvicami, premoženjskim in npravstvenim spričevalom opremljene prošnje prosilcev, so najdalje do **31. maja 1901** deželnemu odboru doposlati.

Oni podkovski kovači, kateri ne posegajo po štimpndiji in hočejo tečaj poslušati, imajo se proti dokazu starosti najmanj 18 let, dveletnega vporabljenja kot kovaški pomočnik, dobre ljudskošolske omike, proti izkazom doučnega spričevala in delavskih bukvic najdalje v prvih treh dneh tečaja pri voditelju zavoda zglasiti.

Gradec, dne 15. aprila 1901.

²¹⁵ Od štajerskega deželnega odbora.

Lepo posestvo

na Spodnjem Štajerskem,

212

25 minut od prijaznega trga Podčetrtak (Wind.-Landsberg), blizu ceste ležeče, se na večletno plačevanje proti 5% obrestim takoj proda. Posestvo je brez dolga in drugih bremen in obstoji iz 6 oralov njiv in sladke košnje, 15 oralov lepe stare hoste smrek, krastov in bukev z hišo, dvema hlevoma in enim kozolcem. Vse posestvo se ceni na blizu 4000 gld. Pisma v svrhu nakupa naj se pošiljajo na upravništvo „Štajerca.“

Štv. 15.643.

Razglas.

Občinski in okrajni zastopi, kakor kmetijskih družb filijale na Štajerskem zamorejo si v svrhu streljanja proti toči po znižani ceni 76 h (šestinsedemdeset helerjev) za kilogram skoz štajerski deželni odbor dobiti in sicer:

- a) v zabojih à 25 kilogramov,
- b) v sodih (znotraj vreča) à 112 kilogramov.

Naročila imajo se pri štajarskem deželnem odboru pravočasno to je, možno 2 do 3 tedne pred časom rabe smodnika izvršiti, da se eventuelno nastala zamuda pri ekspediciji z ozirom na ne vsaki dan vozeče vlake za gorljive predmete, prepreči.

Pri naročilu je zadnja železnična postaja, od katere je naročeni smodnik dvigniti oziroma sprejeti, natančno označiti.

Odpošiljatev smodnika zvrši se skoz c. kr. topničarsko orožnično skladišče (K. k. Artillerie-Zeugs-Depô) od smodniščenega magacina Kalsdorf.

Vštevši zavijanje in vožnja od smodniščenega skladišča v Kalsdorfu do železnične postaje Kalsdorf pride cena smodnika za zaboje à 25 kilogramov na 20 K 44 h in za sode à 112 kilogramov na 91 K 02 h stati.

Po tem preračunu za potrebni smodnik znašajoči znesek je ob enem z naročbo na deželni odbor doposlati.

Sodi in vreče v nepokvarjenem stanju vzamejo se franko postaja Kalsdorf proti 15%tni obrabnostni pristojbini nazaj.

Konečno se še naglašja, da se v svrhu streljanja proti toči po znižani ceni nabavljeni smodnik v noben drugi namen rabiti ne sme.

Gradec, dne 20. aprila 1901.

Od štaj. deželnega odbora:

²¹⁷ Edmund grof Attems m. p.

Priprost kupčijski strežnik,

oziroma magaciner, nemškega in slovenskega jezika zmožen, ki zna dobro računati in pisati, se takoj sprejme. — Oni, ki so služili v mešani trgovini, imajo prednost. 214

Sprejme se tudi močan kravji hlapec.

Josef Ornig v Ptuj.

**Vsaka
gospodinja
in mati**

se mora blagovati,
katera rabi s ozirom
na zdravje, varčnost
in dobri okus Kath-
reiner-Kneippovo
sladno kavo (pristno
samo v znanih izvir-
nih savitkih).

128

Živinski in letni sejmi v Slovenski Bistrici 1900—1901.

Dne 24. februarja; na dan Marije device 7 žalosti;
dne 4. maja; dne 4. junija; dne 25. julija; dne
24. avgusta; dne 24. septembra; dne 28. oktobra
in dne 23. novembra.

Ob teh dnevih vršijo se razun
kramarskih in živinskih sejmov,
ob jednom tudi

konjski sejmi

s prav živahno kupčijo. Te sejme obiskujejo razun do-
mačih, v obilnem številu tudi tuji, da celó inozemski
kupci.

Brata Slavitsch

v Ptujju

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen)
po sledeči ceni:

Singer A	70 K	—	h
Singer Medium	90	"	"
Singer Titania	120	"	"
Ringschiffchen	140	"	"
Ringschiffchen za krojače	180	"	"
Minerva A	100	"	"
Minerva C za krojače	160	"	"
Howe C za krojače in čevljarje	90	"	"
Cylinder Elastik za čevljarje	180	"	"

Deli (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po
pogodbi na obroke (na rate). Cenik brezplačno. 178

Geiger-jeva

trgovina z knjigami in pisalnimi potrebščinami
v Celju, glavni trg 2,
priporoča svojo največo zaloga molitvenih in šolskih knjig
in ljudskih (narodnih) spisov. 20/l.

Pravo domače platno

za rjuhe in obleke različne vrste, se dobiva v podruž-
nici mešanega blaga

Bratov Slavitsch v Ptujju
Wagplatz pri mostu.

164

Drogerija (lekarna dišav.)

MAX WOLFRAM

Maribor, gosposka ulica 33

priporoča

vsakovrstna zelišča, dišave, cvetove in druge
potrebščine za hišo, živino in drugo gospo-
darstvo. **Jesihov esenc** za napravo najmoč-
nejšega jesiha. (Substance) **esenci za mošt**
iz česar se napravi zdrava domača pijača.
Čaj, rum, medicinska vina, zdravniška obve-
zila in drugo kirurško blago i. t. d. 84

Traun & Stiger

v Celji.

Trgovina z špecarijskim, kolonjalnim bla-
gom, sladčicam (delikatose) in mineralno
vodo na debelo in drobno.

23

G. SCHMIDL -novi

nasledniki v Celji

Rotovška ulica 1 „zum Bischof“ Glavni trg 20

trgovina z suknenim, rokotvornim, platnenim, drobnim,
tkanim in novošegnim blagom.

Največja in najstarejša zaloga

šivalnih strojev in bicikelnov.

Obrazi se brezplačno določajo in vsem zunajnim
naročilam najhitreje in po vsem vstreže.

Sezona 1901.

Sezona 1901.

Salon za imenitne gospodske obleke po meri,

najelegantnejšega kroja in zmernih cenah.

152

Leopold Klein, krojaški mojster, č. kr. imetnik privilegija.

Vzorci zastonj in franko. Maribor, Tegetthoffstrasse št. 41. I. nadstropje. Vzorci zastonj in franko

Vnovič znižane cene!

Use stroje za poljedelstvo.

Zastopniki se iščejo!

Trijerji (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi.
 Sušilnice za sadje in zelenjavo, škropilnice proti peronospori. Zboljšani sestav Vermorelov. Mehovi za žvepljanje trt.
 Mlatilnice, mlinci za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav. Slamoreznice jako lahke za goniti in po zelo zmernih cenah.
 Stiskalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne poljedeljske stroje, prodaja v najboljši izvršitvi

IG. HELLER, na Dunaju, II₂ Praterstrasse 49.

Ceniki brezplačno!

Pred ponarejanjem se je posebno treba vorovati!

147

Trgovina s steklom in porcelanom

Josip Kollenz

PTUJU

priporoča svojo bogato in najboljše sortirano zalogo gostilničarske posode iz porcelana in kamenice, (Steingut) steklenice za pivo in vino, kozarce, steklenice za jesih in steklenice za kisló vodo v vseh velikostih. Rome za ogledala in podobe, vrtné krogle v vseh barvah in velikostih, steklene strešne cigle in lična velikonočna darila. Prevzetja stavbenskega steklarskega dela.

189

H. MORELly

poprej Franc Petrowitsch

slikar, barvar in trgovina z barvami (farbami)

v Ptuj

naznanja slavnemu občinstvu, da se je prestavil iz ogerske ulice (Ungarthorgasse) k veliki cerkvi Bahnhofgasse št. 5 poleg gostilne g. Knausa (Judennatzl)

in priporoča svojo obilno založeno zalogo najboljših oljnatih barv za okna, vrata, pohištvo i. t. d., dalje suho barvo za malanje hiš, dobri, hitrosušeci firnež, ki ostane svetel; vsakovrstne lake trpentin, polituro, brunolin, sikativ, orehovo pajco, glaspapir, pinzenštajn, abcučpapir za fladrati, kakor tudi mnogovrstne čopiče (pinzelne) in pinzelne za belenje malanje in slikanje. Nove mustre ali patrone za hiše barvati, zlati in srebrni prah za podobe in rome zlatiti ter druge v to stroko spadajoče stvari

vse frišno blago in po najnižji ceni.

177

Prodaja in prevzetje

vsakovrstnih popravil optičnega blaga kakor nanosnikov (Zwicker) očalov, barometrov, termometrov, daljnogledov, vage za mošt, vino, žganje, jesih, libele (Wasserwagen) itd. itd. pri

KARL ACKERMANN-U, urarju
trgovina z urami, zlatnino, srebrnino in optičnim blagom v Ptuj v gledališkem poslopju. 182

„Štajerc“

izhaja vsaki drugi četrtek,

prinese najnovejše novice in zastopa interese kmečkega stanu.

Štajerc stane za celo leto s pošto vred samo 1 krono 20 vin. ali 60 kr.

10 izvodov stane na leto 6 krone 60 vin. s pošto vred.

Naslov: „Upraviteljstvo Štajerca v Ptuj.“

C. kr. priv.

tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljajoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslovičitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, III/3 Rennweg 5. 111

Karl Ackermann,

urar

v PTUJU, glavni trg,
v gledališkem poslopju
ima veliko zalogo

ur, zatih in srebernih reči.

Ženitbene prstane vsake velikosti.

Vsakovrstna popravila, kakor tudi popravila godbenih avtomatov, izdeluje vestno, hitro, po najnižji ceni in proti jamstvu. 14

Proda se

eno- ali dvovprežni polpokriti voz, eden lahki parizarski voz, ene lahke skoraj nove lepe sani (šlite), ovinjene, popolnoma v dobrem stanu štartinske sode po 8 gld. pri

191 J. Kravagna v Ptuj.

Chief-Office: 48, Brixton-Road. London. SW.

A. Thierry-ja pristno Centifolien-mazilo

najnovije izvlečno mazilo sedajnosti. Deluje skoz temeljito čiščenje bolečine olajšujoče in hitro ozdravljajoče učinke in odstran skoz omehčanje v rani se nahajajoča tuja telesa vsake vrste. Je za hribolazce, kolesarje in jahače neizogibno potrebno.

Dobiva se v vseh lekarnah.

S pošto franko 2 lončeka 8 krone 50 h. Eden lonček na poskušnjo proti naprej poslanemu znesku po 1 krono 80 h razpošilja zraven navodila in imenika zalog vseh dežel zemlje lekarna Adolf Thierry-ja fabrika v Pregradi pri Rogški Slatini.

Ogiblje naj se ponarejanja in pazi na gornjo na vsakem lončeku vtisnjeno varstveno znamko. 136

Med univ.

Dr. Ernst Treitl,

zdravnik in zobozdravnik

v Ptuj,

Wagplatz št. 4 pri mostu.

Piplje zobe brez bolečin, blombira za 1 gld. in višje, stavi umetne zobe, tudi krone, mostke in cele čeljusti. 37

Zavoljo starosti prodaja se lepo posestvo, 5 minut zunaj Celja, obstoječe iz zidane hiše, velikega gospodarskega poslopja, svinjaka, obširnega vrta in dvorišča z vodnjakom. Dalje spada k temu 11 oralov (johov) njiv in travnikov. Vse je v najboljšem stanju in se prodaja s premoščino vred za 13.000 gld. posebno ugodno za mlekarstvo in gostilno, katera se lahko dobi. Več pove lastnik Karl Regula v Celju. 184

plugi iz jekla na 1-, 2-, 3- in 4-rezala,

brane za travnike in mah, razdeljene in diagonalne,

poljski valarji, obročasti in iz gladke plehovine,

stroji za sejanje „Agricola“,

stroji za košnjo in žetev, za mrvo, deteljo in žito,

grablje za seno in žetev, za obračanje mrve,

patentovani sušilni aparati za sadje, prikuho i. t. d.

Preše za vino in sadje, kakor za vsako porabo,

mlini za sadje in grozdje,

stroji za obiranje grozdja,

stroje za rezanico,

na valjčkih in z mazljivimi tečaji,

jako lahko za goniti pri čimur se prihrani 40% moči.

Mline za debelo moko,

reznice za repo,

Vstavljen 1872.

Najizvrstnejši in priznano najboljši

stroji za mlatiti s patentovanimi valjčnimi, okroglimi in mazljivimi tečaji na roko, na vital in za na par.

víteli (kupje) za naprego 1 do 6 živinčet.

Najnoviji mlini za čiščenje žita trijerji za rožkanje turšice.

Samotvorne patentovane brizgalnice za pokončavanje grenkulje in trtne uši

„Syphonia“, prenosljive štedilne peči,

parniki za krmo, preše za seno in slamo na roko, pritrldjive in za prepeljati,

kakor tudi vse druge poljedelske stroje izdeluje garantovano po najnoviji in pripoznano najboljši napravi

Ph. Mayfarth & Co.

C. kr. izklj. priv. tovarne za poljedelske stroje, livarne železa in fužine na par.

Dunaj, III/1 Taborstrasse št. 71.

750 delavcev.

Odlikovana s črez 450 zlatimi, srebrnimi in bronastimi svetinami na vseh večjih razstavah.

Ilustrovani katalogi in mnoga priznanska pisma brezplačno — Zastopniki in predajalci se radi sprejmó.

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta

Ptuj

Vstanovljena leta

1862.

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni de-
narni zavod.

Giro konto pri
podružnici avst.
ogersk. banke
v Gradcu.

Uradne ure

za poslovanje s
strankami ob de-
lavnih od
8—12 ure.

Občenje z
avst. ogersko
banko.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Razglas.

Letni, mesečni in tedenski sejmi v Ptuj 1900.

Letni sejmi:

(Kramarski, živinski in lesni sejmi)

23. dne aprila, 5. dne avgusta in 25. dne novembra.

Konjski in goveji sejmi:

Vsako **prvo** in **tretjo sredo** v mesecu, izvemši prvo sredo avgusta meseca in tretjo sredo novembra mesca, in sicer zaradi tega, ker se vrše v dotičnih tednih zgoraj navedeni letni sejmi. — Po tem takim vršita se v mestu Ptuj **vsaki mesec dva goveja in konjska sejma.**

Svinjski sejmi:

Vsako **sredo**. Ako je v sredo praznik ali letni sejem, tedaj dan popreje.

Tedenski sejmi:

Vsako **sredo** in vsak **petek**, posebno za meso, slanino (špeh) in perotnino. Ob zgoraj navedenih dnéh prodajajo se na trgu ob ledji (Lend) velike množine stavbenega tesarskega lesa, krajnikov, letev (lat) trsnega kolja i. t. d.

Mestni urad v Ptuj.

Župan:

J. Ornig.

Poljedelska, zelenjava in cvetlična semena od

Edmund Mauthner-ja v Budapešti.

Prodaje po izvornih cenah glavnega kataloga franko na dom postavljeno; zalogo
ima samo

Adolf Sellinschegg

trgovina ,pri zelenem vencu' nasproti gledališča

V PTUJU.

Vsakovrstna deteljna semena:

štajerska 3letna, predenice prosta
lucerna 7letna predenice prosta
rudeče cveteča 1letna predenice prosta,
Esperset, hmeljska, šotska, švedska vund ali
tanen detelja, bela travniška detelja.

Krmilna pesna semena:

mamuth dolga, rudeča velika (Riesen),
ekerndorfska rumena velika podolgasta,
ekerndorfska rudeča velika podolgasta,
eberndorfska rumena okrogla, sladkorna
pesa velika za krmenje, podzemska kolo-
raba za krmenje, veliki koren za klajo,
nove velike buče z jedrami brez lupink
za olje dobivati, mohar za zeleno krmljenje,
grašica, solne rože, mak, konoplje, lan,
ogrščica, ženof in pesna semena, sadna
čebula, (luk) mala in rudeča.

Vrsta travnih semen:

Travna mešanica za mokra tla, Travna
mešanica za suha tla, Raygras, Honiggras,

Kamgras, Knaulgras, Fioriengras, Gold-
hafer, Rispengras, Wiesenschwingel, Wie-
senfuchs črni, nizka trava, Thimotheusgras.

Zelenjadna semena:

Karfijol, zlati koren, dolge murke,
zgodnjo in pozno zelje, ohrovt, koloraba,
zgodnji pritlični grah, sladkorni grah,
kolni bob, špinača, paradižnik, bela in
rudeča repica, monatretig, zimski retkvice,
pastniak, por, paprika, jedilne buče, en-
divija in glavniata solata, majoron, basili-
kum sladkorne melone, timijan vodene
melone, čebulna semena, kifličasti krompir,
nove vrste prav zgodnji rumeni krompir.

Semena za cvetljice:

Reseda, rožmarin, fajgel, klinček (nagelni)
čudežnica (Wunderblume), vrtnice, lobelia,
ritersporn, petunia, portulac, verbenien,
mačehe, zinien, samtblume, vergissmein-
nicht.

Gumi za požlahtenje ameriških trt, najboljše vrste. Rafija, svetla dolga, dobro vezilno blago za vino-
grade. Galica, rimsko žveplo najfineje, kadilna smola za vinograde, za varstvo slane, novi kuhani, in pre-
klani štopelni za požlahtenje trt, drevesni vosek za sadna drevesa, milo (Schmierseife) in mrčešni prašek
proti krvni uši, dalje umetna gnojila, Tomaževa moka, koščena moka, amonijak in kali, superfosfati,
kilisalpeter, vinograška gnojila. Prodaja judendorfskega roman in portland-cementa, kotran in karbolej.
Barteljevo klajno apno, neobhodno potrebni dodatek h krmi za mlado, molzno in brejo živino. Vasilinovo
mazilo za usnje rumenoi Rusko patentovano mazilo za usnje. Štedilni kolomaz.

Ceniki zastonj in franko.

Dr. Rose balzam Praško domačo mazilo

za želodec

iz lekarne B. FRAGNER-ja v Pragi

je že več kakor 30 let občno znano domačo zdravilo slast vzbujajočega, prebavljanje pospešujočega in milo odvajajočega učinka. Prebavljanje se pri rednem uporabljanju istega sredstva okrepcuje in obdržuje v pravem teku.

Velika steklenica 2 K, mala 1 K.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Proti vpošiljavi K 2-56 se pošlje velika steklenica in za K 1-50 mala steklenica na vse postaje avstro-ogerske monarhije poštne prosto.

VARILO! Vsi deli anabalaže imajo zraven stoječo postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga:

lekarne B. Fragnerja v Pragi, c. in kr. dvornega dobavitelja „pri črnem orlu“
Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ulice.

Razpošilja se vsaki dan. — Zaloga po lekarnah v Avstro-Oggerskem, potem v Ptuj v lekarnah g. Ignacija Behrbalk in g. Hans Molitor-a, v Celju pri M. Rauscher-ju in Otto Schwarzl-u; v Slovenskem Gradcu pri Gustav Uxa-tu in pri g. Maks Leyrer-ju v Radgoni. 101

Pozor gospodarji!

„Gloria“ redilna krma za konje, zabranjuje bolezn, vzdrži konje močnejše in iskre.

„Gloria“ začimbna krma za govedo, pospešuje prebavljanje, čisti kri, zboljšuje in množi mleko.

„Gloria“ prašek za krmljenje in pitanje svinj, povzročuje, da svinje rade jedo, da se nabira meso in mast.

„Gloria“ mlekarski prašek za krave, pospešuje izločenje mleka in odstranjuje napake mleka. 1 veliki zavitek velja K 1-20, mali K 0-70, 5 kg v zavitku za poskus po pošti K 5.— poslano iz Dunaja.

Barteljevo klajno apno, neobhodno potrební dodatek h krmi za mlado, molzno in brejo živino. 5 kg za poskus K 2.—, 100 kg. K 22.— iz Dunaja.

Vaselino mazilo za usnje rumeno, najbolje sredstvo, da se ohrani usnje mehko, voljno in trpežno, ter se obvaruje plesnobe in pokanja. V plehastih skatljah: 1/2 kg 60 h, 1 kg 1 K, 5 kg K 4.—.

Rusko patentovano mazilo za usnje po 1/2 kg K 1-10, 1 kg K 2.—, 5 kg K 8.—.

Stedilni kolomaz, najfinejša kakovost. 4 kg K 1-40, 100 kg 24.—.

Navodilo brezplačno.

Miha Barthel & drug, Dunaj X.

Občuje se slovenski. 99

Zaloga pri gg. J. Kasimir in A. Sellinschegg v Ptuj.

JOSEF GSPALTL.

zlatar, srebrar in optiker v Ptuj, crkvena ulica št. 6, priporoča svojo zalogo najnovejših, najpripravnejših in solidnih žlabin kamenov, zlatnine, srebernine itd., potem tudi svojo veliko zalogo zlatih, srebernih, tula- in nikelnastih ur. Za vsako uro se več let jamči. baro lepotijo in dragotijo kupuje po najvišji ceni, ali jih pa tudi zamenja za drugo robo.

Usakovrstna popravila se sprejemajo in vsakemu v zadovoljnost, dobro in po nizki ceni izdelujejo. 5

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Pauko.

Slivovko,

v vsaki poljubni količini, garantirano naravno čisto, liter od 1 krone naprej, postavljeno na železnično postajo Poljčane, prodaja 203

Johan Stoinschegg, Rogatec-Slatina.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj zraven klanice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

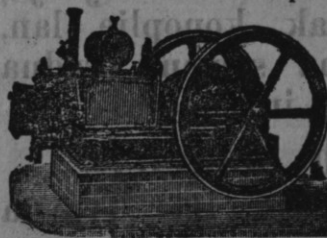
Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d. 30

A. d. Hochebergerja

glavno zastopstvo marienfeldske tvornice motorjev in lokomobil (Marienfelder Motoren- und Locomobil-Fabrik)

Dunaj VIII/2 Josefstädterstrasse 64

nasproti postaje mestne železnice „Josefstädterstrasse.“ Zaloga motorjev in lokomobil, ki se gonijo s petrolejem, bencinom, spritom in plinom.

Nikake nevarnosti glede ognja ali da bi se raznesli, so vedno pripravljeni za delo. — Najboljši in najmočnejši stroji, kar se tiče vstrajnosti. — Primerni za kmetijske, industrijske in druge namene. — Popolne mlatilne priprave. — Mlatilnice od Hofherrja in Schranza.

Gonilni stroški ene konjske moči za eno uro samo 4 do 6 vinarjev!!

Ceniki brezplačno in poštne prosto. 106

Styria biciklji (Fahrräder)

danes pripoznani najboljši fabrikati po 200, 220, 240, 260, 280 in 300 kron priporočata brata Slawitsch v Ptuj.

Dobri stari biciklji se dobijo po nizki ceni.

Ceniki (Preiskourant) brezplačno. 204

Tisk: W. Blanke v Ptuj.